

STORTINGET

Representantforslag 26 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Dag-Inge Ulstein
og Hadle Rasmus Bjuland

Dokument 8:26 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Dag-Inge Ulstein og Hadle Rasmus Bjuland om et kvalitetsløft i skolen: kortere skoledager, høyere lærerlønninger, mer tid for lærerne til å se elevene og foreldrene, mer fleksibel arbeidstid for lærerne, førskole for seksåringene og flere trykte lærebøker

Til Stortinget

Bakgrunn

«Læring er ikke en transaksjon, men en sosial og relasjonell opplevelse. Elever lærer best fra lærere de elsker [...] Kvalitet avhenger av å rekruttere, beholde og utvikle dyktige mennesker, og gi disse menneskene gode muligheter til å arbeide utenfor klasserommet. Du vil vite hvem dine elever er, hva de ønsker å bli, du vil være i stand til å støtte dem på deres reise.»

Andreas Schleicher, utdanningsdirektør, OECD ¹

Skolen er fremtidens samfunn, økonomi og demokrati. Dagens skole påvirker om man vil lykkes med å jobbe på en smartere måte når det blir flere eldre, om man klarer å skape en innovativ og grønn økonomi når oljeinntektene faller, og om man evner å beholde et sterkt og levende demokrati med frihet, likhet og nestekjærlighet som bærende verdier. Skolen skal danne så vel som utdanne, slik at hver enkelt kan få realisert sitt potensial ut fra sine interesser og evner.

Om den norske skolen lykkes med dette, er stadig mer tvilsomt. Det finnes lyspunkter, som at flere fullfører videregående skole, men altfor mange piler peker nedover. Ferdighetene i norsk, matte og naturfag har falt til snittet blant land i OECD (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling) og til bunns i Norden, hvis man ser bort fra Island. Lesegleden er helt på bunnen blant alle de 65 landene som deltar i PIRLS-undersøkelsen. Elevene er nesten på bunnen i OECD i tid brukt på å lese for fornøyselsens skyld. Motivasjonen til elevene har falt, det samme har foreldrenes støtte til barns læring. Søkningen til lærerutdanningen er på et alarmerende lavt nivå, særlig for grunnskolelærere. Samtidig øker omfanget av mobbing, skolevegring og antall elever med ADHD-diagnoser.

Lærerne har ikke skylden. En fersk studie på oppdrag fra Nordisk ministerråd viser at lærernes undervisningskvalitet har holdt seg stabilt god på 2010-tallet. Med utgangspunkt i data fra TIMSS (Trends in international mathematics and science study) finner studien at den viktigste faktoren som har endret seg, er sammensetningen av elevene. Flere sliter med dårlige språkkunnskaper og svake kognitive ferdigheter. Elevenes etniske og sosioøkonomiske bakgrunn spiller en avgjørende rolle for elevenes skolerresultater. Dessuten er elevene trøttere, sultnere og mer uinteresserte.² At de er trøttere, henger trolig sammen med mer bruk av sosiale medier og dataspill, som går ut over søvnen.³

OECDs utdanningsdirektør Andreas Schleicher mener de fallende skolerresultatene i OECD-området gene-

1. Schleicher, A. (26. februar 2024). Dr. Andreas Schleicher i samtale med Wendy Klopp [videofil]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=Lvn7VgzbsFM&t=541s>
2. Nani Teig, Trude Nilsen og Kajsa Yang Hansen (red.): «Effective and Equitable Teacher Practice in Mathematics and Science Education. A Nordic Perspective Across Time and Groups of Students.» Rapport fra Nordisk ministerråd, IEA. Springer, 2024.

relt henger sammen med at mange elever kjeder seg. Schleicher peker på at digitale enheter i mange land har forstyrret læring og gjort både læring og lesing mer overfladisk. Han mener at kvaliteten på elev-lærer-relasjonen har blitt dårligere:

«Vi har sett en trend i retning av at utdanning blir en handelsvare. Elevene blir forbrukere, foreldrene blir en slags klienter og lærerne en form for tjenestetilbydere.»

Det skaper en distanse mellom læreren, eleven og foreldrene som «tar hjertet ut av utdanningen».

En del av dette bildet, sier Schleicher, er en nedgang i foreldrenes støtte til barnas skolegang, for eksempel når det gjelder foreldrenes kontakt med lærere om barnets utvikling.⁴ Mindretallet av OECD-land som hadde en positiv utvikling i foreldrenes støtte fra 2018 til 2022, viste generelt større stabilitet og fremgang i matematikk. Dette gjaldt særlig for barn fra en svak sosioøkonomisk bakgrunn.

Lærernes jobb med å gi alle elever god undervisning tilpasset den enkelte har med andre ord blitt mer krevende. Her i Norge har politikerne samtidig gjort lærernes rammevilkår dårligere. Lønningene har stagnert etter lønnsløftet ved årtusenskiftet, undervisningstiden har blitt lengre, og arbeidstiden har blitt mindre fleksibel. Tid og rom for å følge opp eleven og familiene på en helhetlig måte, som OECD-direktøren fremhever som viktig, har blitt mindre. Innføringen av skolestart for seksåringene har fratatt barna frilek og dermed trolig svekket deres indre motivasjon og naturlige lærelyst.

Lærerne har riktignok fått mer videreutdanning og kompetanse, som er en viktig forutsetning for god undervisning. Dette løser likevel ikke de grunnleggende problemene med en mer sammensatt elevmasse og trøttere og mindre motiverte elever, sammen med mangel på tid og mulighet til å følge opp den enkelte elev og familie. Innføringen av lærernormen, derimot, der Kristelig Folkeparti fikk gjennomslag for flere lærere for de yngste barna, har gjort tilpasset undervisning noe enklere og læreryrket litt mer attraktivt.

Fra kvantitet til kvalitet

Norge er et av de landene i andel av brutto nasjonalprodukt som bruker mest penger på skolen i OECD-området og klart mest i Norden. Spørsmålet er om man bruker ressursene riktig når skolene mangler lærebøker,

lærerne har relativt lav lønn og lærernes arbeidstid er bundet opp i undervisningstid og obligatoriske møter og gir lite rom for oppfølging av den enkelte elev og familie, som er så sentralt for læring.

Mye av pengebruken på skole i Norge skyldes at man har spredt bosetting med mange skoler med ganske få lærere per elev i spredtbygde strøk. Det handler om det distriktspolitiske målet om at det skal være mulig å bo i hele landet.

Samtidig bruker man mye ressurser på å ha ganske lange skoledager i grunnskolen. Elise Djupedal har påpekt at norske barn siden 1996 har fått hele to år lengre skolegang, uten at noen kan vise til økt læringsutbytte.⁵ Djupedal mener at OECD må ta sin del av skylden for utviklingen: I 1998 slo de fast at

«Norge hadde et lavt timetall, og at et høyt timetall er en svært betydningsfull innsatsfaktor og kvalitetsindikator i skolen».

Nå er tonen en annen. OECDs utdanningsdirektør Andreas Schleicher understreker at læring ikke avhenger av kvantitet i form av lange skoledager, men kvalitet i læringsopplevelsen. Det er ingen sammenheng mellom lange skoledager og mer læring på tvers av land i OECD-landene, tvert imot. Årsaken er at lange skoledager krever mye ressurser som går på bekostning av kvalitet.⁶

Norges naboland Finland klarer seg med 23 færre uketimer i grunnskolen og oppnår et høyere læringsutbytte enn i Norge, ifølge internasjonale undersøkelser. Estland, som oppnår de beste PISA-resultatene i Europa, har en skole som er sterkt inspirert av den finske og har om lag samme timetall.

Forslagsstillerne viser til at Kristelig Folkeparti var det eneste partiet som stemte imot seksårsreformen, og som har gått imot alle timetallsutvidelser fra skiftende regjeringer siden 2006. Forslagsstillerne vil foreslå å organisere skolen mer etter hvordan barn lærer og utvikler seg, med førskole for seksåringene med mye frilek og med kortere skoledager som gjør det mulig å heve kvaliteten i den enkelte skoletime. Forslagsstillerne foreslår derfor å redusere timetallet i norsk grunnskole til finsk nivå og samtidig øke SFO-tiden på 1.–4. trinn tilsvarende. Det vil frigjøre om lag 6 mrd. kroner og gi behov for om lag 6 000 færre lærerårsverk.

Regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti har valgt å prioritere å bruke mange milliarder kroner på å

- Vik, F. N., Nilsen, T., & Øverby, N. C. (2022b). Associations between sleep deficit and academic achievement—triangulation across time and subject domains among students and teachers in TIMSS in Norway. *BMC Public Health*, 22(1), 1790. <https://doi.org/10.1186/s12889-022-14161-1>.
- Schleicher, A. (26. februar 2024). Dr. Andreas Schleicher in conversation with Wendy Klopp [videofil]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=Lvn7VgzbsFM&t=541s>
- Djupedal, E. F. (2022). På skuldrene til de minste: Grunnskolens timefordeling som verktøy for å skape framtida. *Nytt norsk tidsskrift*, 39 (1), 29–40.
- Schleicher, A. (2018), *World Class: How to build a 21st-century school system, Strong Performers and Successful Reformers in Education*, OECD Publishing, Paris.

gjøre SFO billigere for alle foreldre uansett inntekt. Dersom man i stedet innfører en moderasjonsordning med gratis SFO for husholdninger med inntekt under 2 mill. kroner, kan det offentlige spare rundt 2 mrd. kroner. Forslagsstillerne mener at midlene som i dag brukes på lange skoledager og gratis SFO for foreldre med god råd, i stedet bør brukes på å øke kvaliteten i skolen.

Høyere lærerlønninger

Norske lærere holder høy kvalitet, men mange dyktige lærere slutter, og søkningen til lærerutdanningen er svært lav. Læreryrket må være attraktivt sammenliknet med andre yrker med høy utdanning. Lønn er en viktig del av bildet.

Etter at Stortinget samlet seg om en ekstraordinær lønns pakke for lærerne rundt årtusenskiftet, har lønningene stagnert. I dag er lærerlønningene i grunnskole og videregående bare hhv. 77 og 84 pst. av lønnen til yrkesgrupper med tilsvarende utdanning. Ikke bare er dette mye lavere enn lærerlønningene i Finland på hhv. 92 og 107 pst. og lavest i Norden. Det er også betydelig lavere enn snittet for lærerlønninger i OECD på hhv. 89 og 95 pst. og blant de laveste i hele Europa. Kun i Italia, Hellas, Slovakia og Ungarn tjener lærerne dårligere enn i oljerike Norge.⁷

Lykkes man ikke med å gjøre læreryrket attraktivt, risikerer man å miste mange dyktige lærere i skolen i dag og at ambisiøse og faglig sterke studenter velger bort lærerutdannelsen. Det vil koste samfunnet dyrt. Forslagsstillerne mener derfor tiden er inne for et nytt stortingsforlik som øker lærerlønningene. Dersom de økes med 50 000 kroner i snitt per lærer i grunnskolen og videregående skole, vil dette innebære en ekstraordinær bevilgning til kommunene på om lag 7 mrd. kroner.

Mer tid til elever, foreldre og kollegaer

Læreryrket må ikke bare være økonomisk attraktivt, det må være intellektuelt attraktivt. Når OECDs Talent Survey spør unge hvorfor de ønsker å bli lærer, svarer de at de vil bety en forskjell i barns liv. «Vi glemmer ofte dette», sier OECD-direktøren:

«Vi legger vekt på at du skal undervise i 20 timer i matematikk eller historie, men vi gir ikke mulighetene til faktisk å skape relasjoner med elevene, eller å møte deres familier.»

I Finland er lærerlønningene mye lavere enn i Tyskland, men mange flere unge finner vil bli lærere fordi Finland har et mer interessant arbeidsmiljø.

«Læring er ikke en transaksjon, men en sosial og relasjonell opplevelse», sier Schleicher:

«Elever lærer best fra lærere de elsker [...] Kvalitet avhenger av å rekruttere, beholde og utvikle dyktige mennesker, og gi disse menneskene gode muligheter til å arbeide utenfor klasserommet. Du vil vite hvem dine elever er, hva de ønsker å bli, du vil være i stand til å støtte dem på deres reise.»

Han understreker betydningen av å investere i rammevilkår som skaper «muligheter for lærere til å gjøre andre ting enn undervisning».

Norske barneskolelærere har den lengste undervisningstiden i Norden med 741 timer årlig i 2021, mot 680 timer i Finland, ifølge OECDs Education at a Glance 2022.⁸ Undervisningstiden til ungdomsskolelærerne er midt på treet i nordisk sammenheng med 663 timer årlig, men også her har Finland prioritert å ha et lavere nivå med 595 timer. Bare på videregående har lærere i Norge færre undervisningstimer enn Finland.

Mye tyder på at lærerne trenger mer tid, blant annet for å skape relasjoner med foreldrene. Andelen elever i skoler i Norge der rektor melder om at minst halvparten av foreldrene på eget initiativ drøfter barnets utvikling med en lærer, har falt fra 19 pst. i 2018 til bare 6 pst. i 2022 – det laveste nivået blant alle 71 land som OECD har data for. OECD-snittet er 29 pst.⁹

Andelen elever i Norge som sier at foreldrene minst én eller to ganger i uka spør «hvordan var skolen i dag», er heller ikke spesielt høy, 77 pst. Dette er omtrent på OECD-snittet, men lavest i Norden hvis man ser bort fra Island. Dette spørsmålet har større effekt på barnas læring enn foreldrenes inntekt. Som Schleicher sier,

«du kan ikke enkelt forandre folks inntekt, men du kan forandre holdninger vi har.»¹⁰

Også når det gjelder lesing hjemme, er utviklingen negativ, ifølge Forleggerforeningens leserundersøkelse. I 2017 svarte 93 pst. av foreldre med barn under 10 år at de leste høyt for barna sine. I 2023 er tallet bare 75 pst.

Læreryrket må bli mer intellektuelt attraktivt, og lærerne må få mer tid til å skape relasjoner med elever og foreldre og til å drøfte undervisningen med kollegaer. Forslagsstillerne foreslår derfor å redusere kontaktlærernes undervisningstid med to timer per uke. Dette vil koste om lag 4 mrd. kroner og gi et behov for rundt 2 000 flere lærerårsverk.

7. OECD (2023). Education at a glance.

8. Sverige regnes ikke med, fordi der bestemmes undervisningstiden på den enkelte skole.

9. OECD (2023). PISA 2022 Results (Volume II).

10. Schleicher, A. (26. februar 2024). Dr. Andreas Schleicher in conversation with Wendy Klopp [videofil]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=Lvn7VgzbsFM&t=541s>

Mer fleksibel arbeidstid

Fleksibilitet til å kunne jobbe hjemmefra eller til å levere eller hente barn i barnehagen er viktig for dagens arbeidstakere. Også på dette punktet sakter lærerne akterut, særlig etter at pandemien har gitt mange arbeidstakere enda større muligheter for fleksibilitet og hjemmekontor. Undervisning krever fysisk tilstedeværelse. Samtidig er det stor variasjon i OECD om lærerne må være på skolen etter undervisningstid.

I mange land står lærerne fritt til å velge om de vil jobbe på skolen eller hjemme etter at undervisningstiden er ferdig. Skandinaviske lærere befinner seg i den andre enden av skalaen, med de strengeste kravene til fysisk tilstedeværelse på skolen. Dette kalles «bundet tid», som på mange skoler er knyttet til obligatoriske møter på skolen. I Norge må lærerne være på skolen i 1 300 timer årlig på barnetrinnet, 1 225 timer på ungdomstrinnet og 1 150 timer på videregående.

Igen har Finland prioritert annerledes. Der er kravet bare 818 timer tilstedeværelse på barneskolen, 733 timer på ungdomsskolen og 686 timer på videregående. Regjeringen i Storbritannia har signalisert at den vil gi lærerne større mulighet til å forberede timer og planlegge undervisning hjemme i stedet for å måtte være på skolen.¹¹

Forslagsstillerne vil gi lærerne økt fleksibilitet for å gjøre yrket mer attraktivt og lettere å kombinere med familieliv. Forslagsstillerne foreslår å redusere bundet tid med minst 25 pst., slik at lærerne i større grad kan velge om de vil jobbe på skolen eller hjemme.

Førskole med frilek for seksåringene

Evalueringen av seksårsreformen viser at seksåringene har fått mindre frilek og mer bokstavlæring. Både lærere og elever savner leken. Noen mener dette ikke er et problem, og viser til en studie som indikerer at barn som starter tidlig i første klasse med bokstavlæring, blir bedre lesere i slutten av første klasse. Det er ikke overraskende, spørsmålet er hvordan det går når barna blir eldre.

OECD trekker frem en studie fra New Zealand som sammenligner barn som begynte formell lese- og skriveopplæring ved fem eller syv års alder. Da barna var blitt elleve år, var det ingen forskjell i leseferdigheter mellom de to gruppene, men barna som startet da de var fem, utviklet mindre positive holdninger til lesing og viste mindre leseforståelse enn barna som startet da de var syv.

En annen studie OECD viser til, så på elever i slutten av sitt sjettede skoleår. Elevene som hadde gått i faglig orienterte barnehager, oppnådde betydelig lavere karakterer på skolen enn de som hadde gått i barnehager preget

av barnestyrt lek. OECD konkluderer med at det ikke finnes noe faglig grunnlag for tidlig skolestart:

«Tvert imot, en stor mengde funn peker på den avgjørende betydningen av barnestyrt frilek i små barns utvikling.»

Kristelig Folkeparti var imot skolestart for seksåringene fordi leken hører barndommen til. Den gir barna glede, utvikling og læring. Leken er små barns foretrukne læringsform og har stor betydning for hjernens utvikling. Frilek er avgjørende for å lære seg å ta beslutninger, løse problemer, utøve selvkontroll og følge regler. Lek er nødvendig for å lære og få seg venner og løse konflikter.

Barnas indre motivasjon utvikles gjennom frilek og gjør dem bedre i stand til å ta imot den formelle læringen utover i skoleløpet. Seksårsreformen har fratatt seksåringene mye av frileken og gjort at de har mistet noe av sin naturlige utvikling som lærerlystne og nysgjerrige mennesker. Da er det kanskje ikke rart at man ser en økning i ADHD-diagnoser og skolevegring og et fall i motivasjon og læring?

Forslagsstillerne viser til at Kristelig Folkeparti vil innføre førskole for seksåringene og ha skolestart først ved fylte syv år, slik Danmark og Finland har, jf. Representantforslag 106 S (2022–2023). Som i Finland skal barnets egne behov og interesser danne grunnlaget for pedagogikken, og det skal være mye tid til frilek og fysisk aktivitet inne og ute. (Ikke mindre viktig er det å beholde frileken i barnehagene og avvise forslag om flere voksenstyrte aktiviteter, såkalt «veiledet lek», som vil gå på bekostning av frileken.)

En slik omlegging er viktigere enn noen gang fordi frileken er kraftig truet utenfor skoletiden av skjerm, voksenstyrte fritidsaktiviteter og frykt for risikolek. Når forskere spør barn om hva som gir dem mest glede, svarer de frilek, enten de er i barnehagealder eller i 6–8-årsalderen.

Spørsmålet om lek handler også om verdier. Hva er en god barndom? Hvordan kan man gi barn glede og tro på seg selv? Lærere og foreldre gjør så godt de kan for at barna skal trives og lære, men det er grenser for hva de kan få til når skolen ikke er tilpasset barna. Forslagsstillerne vil gjøre skolen klar for barna, ikke barna klare for skolen.

Flere trykte lærebøker

At skolene i et av verdens rikeste land opplever en lærebokkrise, er oppsiktsvekkende. Handlingsregelen sier at man skal prioritere kunnskap, men likevel mangler skolene lærebøker. Norge er sammen med Costa Rica, Latvia og Montenegro de eneste landene i PISA hvor

11. «English kids are back in school. What about the teachers?». The Economist, 2. september 2024.

rektorer melder om større knapphet på læremidler fra 2018 til 2022. Ingen trenger å lure på at dette bidrar til lesekrisen blant norske barn. Det trengs et milliardbeløp til innkjøp av trykte bøker og til skolebibliotekene, slik Danmark og Sverige har vedtatt, og slik representanter fra Kristelig Folkeparti tidligere har foreslått, jf. Representantforslag 92 S (2023–2024) om en satsing på trykte lærebøker og en bedre og mer målrettet bruk av digitale læremidler.

Dernest må regjeringen sørge for at kommunene faktisk kjøper inn trykte bøker til skolene. Til lesing er dette særlig viktig, fordi lesing av trykte bøker gir større leseforståelse og mer leseglede enn lesing av digitale bøker.

En av de mest omfattende analysene som sammenfatter resultater fra 54 studier fra mange land, konkluderer med at lesing på skjerm gir elevene dårligere leseforståelse enn lesing på papir. Skjermulempen tilsvarer om lag to tredjedeler av estimert årlig vekst i leseforståelse for grunnskoleelever.¹²

Det er all grunn til å tro at skjermulempen gjør seg gjeldende i Norge, ettersom landet er på OECD-toppen i bruk av digitale enheter i timene. To av tre elever i norsk skole blir distraheret av bruk av digitale enheter i noen eller flere av timene, ifølge PISA 2022. Elevene som blir forstyrret, får et læringstap som tilsvarer trekvart skoleår.

35 pst. av skolene har hovedsakelig digitale læremidler i dag, til tross for at bare 3 pst. av lærerne ønsker at det skal være slik, ifølge Utdanningsforbundets undersøkelse. Forslagsstillerne vil at lærerne skal få tilbake den pedagogiske friheten til å velge mellom trykte bøker og digitale læremidler. Dessuten vil forlagsstillerne innføre mobilforbud i skoletiden, fordi alt tyder på at det reduserer mobbing og gir mer læring og fysisk aktivitet, jf. Representantforslag 25 S (2023–2024).

Omleggingen som er foreslått her, handler ikke først og fremst om å bruke mye mer midler i skolen, men om å bruke eksisterende ressurser på en mer effektiv måte, å vri ressursene fra kvantitet til kvalitet.

Innsparingen i form av kortere skoledag (om lag 6 mrd. kroner) og behovsprøving av gratis deltids plass på SFO (rundt 2 mrd. kroner) tilsvarer langt på vei kostnaden ved høyere lærerlønninger (om lag 7 mrd. kroner) og færre undervisningstimer for kontaktlærere (ca. 4 mrd. kroner). Læreboksatsingen (1,5 mrd. kroner) kommer i tillegg. Summen av friske midler som kreves for disse endringene, er liten sammenliknet med gevinsten og er i tråd med handlingsregelens prioritering av kunnskap.

Endringene vil gi et redusert behov for lærere på om lag 4 000 årsverk netto. Forslagsstillerne viser i den forbindelse til at det ifølge Utdanningsforbundet er om lag 12 000 årsverk i skolen som utføres av personer uten lærerutdanning, og det er mange lærere som skal gå av med pensjon fremover.

Hjertet må tilbake i skolen. Lærerne må få mer tid til å se elevene og foreldrene og lære dem å kjenne. Det vil styrke læringen. Høyere lærerlønn, mer tid utenfor klasserommet og mer fleksibel arbeidstid vil gjøre læreryrket mer attraktivt. Dermed blir det lettere å rekruttere og beholde dyktige lærere.

Seksåringene trenger en førskole med mye frilek og en pedagogikk basert på den enkeltes interesser og evner. Det vil gi dem glede og mestring her og nå og indre motivasjon og lærelyst utover i skoleløpet som vil gi mer læring og mindre frafall. I resten av grunnskolen vil kortere skoledager gi mer tid til frilek etter skoletid. Flere trykte lærebøker vil gi barna bedre leseforståelse, mer leseglede og færre forstyrrelser.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om 23 færre uketimer i grunnskolen.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å erstatte dagens 12 timers gratis SFO for alle med en behovsprøvd ordning forbeholdt husholdninger med inntekt under 2 mill. kroner.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en bevilgning over kommunerammen til en ekstraordinær lønnspakke i tillegg til de ordinære lønnsoppgjørene på 50 000 kroner i økt lønn for alle lærere.
4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en reduksjon i undervisningstiden for kontaktlærere med to klokketimer per uke.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gi lærerne mer fleksibilitet og redusert krav til tilstedeværelse på skolen utenom undervisningstid ved å redusere såkalt bundet tid med minst 25. pst.
6. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre førskole for seksåringene med mye frilek og pedagogikk basert på den enkelte elevs interesser og behov, med start i 1. klasse først for syvåringene.

12. Delgado, Pablo et al. (2018). «Don't throw away your printed books: A meta-analysis on the effects of reading media on reading comprehension», *Educational Research Review*, Volume 25. november 2018.

7. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en betydelig satsing på trykte lærebøker i skolen og sikre at kommunene faktisk kjøper inn bøkene, for å bedre elevenes leseforståelse og leseglede og redusere forstyrrelser fra digitale læremidler.

21. november 2024

Kjell Ingolf Ropstad

Dag-Inge Ulstein

Hadle Rasmus Bjuland

